

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ७४) काठमाडौं, माघ २४ गते, २०८१ साल (संख्या ५३

भाग ३

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको

सूचना

नेपाल सरकार (कार्यसम्पादन) (आठौं संशोधन) नियमावली, २०८१

नेपाल सरकार (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०६४ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा ८२ को उपधारा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यी नियमहरूको नाम "नेपाल सरकार (कार्यसम्पादन) (आठौं संशोधन) नियमावली, २०८१" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२. नेपाल सरकार (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०६४ को नियम

४ मा संशोधन: नेपाल सरकार (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०६४ (यस पछि "मूल नियमावली" भनिएको) को नियम-४ को सट्टा देहायको नियम ४ राखिएको छः-

"४. मन्त्रीबाट कामको फछ्यौट (१) कार्य विभाजन नियमावली अनुसार सम्बन्धित मन्त्रालयको लागि तोकिएको कामको फछ्यौट सम्बन्धित मन्त्रीबाट हुनेछ र मन्त्रालयबाट सम्पादन हुने कामको मुख्य जिम्मेवारी सम्बन्धित मन्त्रीमा रहनेछ।

(२) प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकारको स्वीकृति वा सहमतिमा लागू हुने नियम, विनियम, आदेश, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड सम्बन्धमा निर्णय गर्ने अधिकार सम्बन्धित मन्त्रीलाई हुनेछ।

(३) कार्यकारी पद वा पूरा समय काम गर्ने पद बाहेक प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकारले नियुक्त वा मनोनयन गर्नु पर्ने सरकारी स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेका प्राधिकरण, संस्थान, परिषद्, बोर्ड, समिति, कम्पनी, बैङ्क वा अन्य सङ्गठित संस्थाको पदाधिकारी वा सदस्यको नियुक्ति वा मनोनयन गर्ने अधिकार सम्बन्धित मन्त्रीलाई हुनेछ।

(४) उपनियम (२) वा (३) मा उल्लेख भएका बाहेक सम्बन्धित मन्त्रालयको लागि तोकिएको अन्य काम यस नियमावली बमोजिम मन्त्री वा निजको निर्देशनमा नियम ५ बमोजिम फछ्यौट गरिनेछ।

(५) यस नियम बमोजिम कामको फछ्यौट गर्दा अरु मन्त्रालयसँग परामर्श गर्ने र मन्त्रिपरिषद्मा पेश गर्ने विषयका हकमा यस नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

(६) उपनियम (३) बमोजिम नियुक्ति वा मनोनयन गर्नु अघि वा आफ्नो मन्त्रालयसँग सम्बन्धित महत्वपूर्ण विषयमा निर्णय गर्नु वा आदेश दिनु अघि सम्बन्धित मन्त्रीले प्रधानमन्त्रीसँग परामर्श गर्नु पर्नेछ।

(७) प्रचलित कानूनमा कुनै काम खास अधिकारीले फछ्यौट गर्ने भनी किटिएको रहेछ भने सो बमोजिम गर्न यस नियमको कुनै कुराले बाधा पुऱ्याउने छैन।"

३. मूल नियमावलीको नियम ५ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ५ को,-

(१) उपनियम (१) को सट्टा देहायको उपनियम (१) राखिएको छ:-

“(१) मन्त्रिपरिषद्ले आफूलाई प्राप्त अधिकार मध्ये केही अधिकार नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी कुनै मन्त्रीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।”

(२) उपनियम (२) मा रहेका “केही अधिकार” भन्ने शब्दहरू पछि “राज्यमन्त्री वा सहायक मन्त्री वा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

(३) उपनियम (४) मा रहेका “महानिर्देशक, निर्देशक” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “प्रमुख, महानिर्देशक” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(४) उपनियम (६) पछि देहायको उपनियम (७) थपिएको छः-

"(७) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपनियम (१) बमोजिम मन्त्रिपरिषद्ले प्रत्यायोजन गरेको अधिकार र नियम ४ को उपनियम (२) वा (३) बमोजिमको अधिकार प्रत्यायोजन गर्न पाइने छैन।"

४. मूल नियमावलीमा नियम ५ख. थपः मूल नियमावलीको नियम ५क. पछि देहायको नियम ५ख. थपिएको छः-

"५ख. प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसँग परामर्शः
मन्त्रालयले देहायका विषयमा नीतिगत निर्णय गर्नु अघि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको परामर्श लिनु पर्नेछः-

(क) राष्ट्रिय नीतिको तर्जुमा, हेरफेर वा संशोधन गर्नुपर्ने विषय,

(ख) राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धी विषय,

(ग) प्रादेशिक समन्वय सम्बन्धी विषय।"

५. मूल नियमावलीको नियम ८ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ८ को खण्ड (ग) पछि देहायको खण्ड (घ) थपिएको छः-

"(घ) स्थानीय तहको काम, कर्तव्य, अधिकार, उत्तरदायित्व र कार्यक्षेत्र निर्धारण गर्ने।"

६. **मूल नियमावलीको नियम ९ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छः-
- "(क) नेपाल सरकारले बनाउनु पर्ने नियम, गठन आदेश वा प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्ले बनाउनु पर्ने निर्देशिका वा कार्यविधि,"
७. **मूल नियमावलीको नियम ११ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम ११ को उपनियम (१) को,-
- (१) खण्ड (घ) को शुरुमा "कुनै नयाँ सरकारी संरचना स्थापना गर्ने," भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।
- (२) खण्ड (ङ) को शुरुमा "सार्वजनिक पदाधिकारी वा" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।
८. **मूल नियमावलीको नियम १२ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम १२ मा रहेका "शान्ति सुव्यवस्था" भन्ने शब्दहरू पछि ", विपद् व्यवस्थापन" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।
९. **मूल नियमावलीको नियम १५ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम १५ मा रहेका "कार्यविभाजन नियमावलीमा" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "कार्यविभाजन नियमावली वा अन्य प्रचलित कानूनमा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
१०. **मूल नियमावलीको नियम १७ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम १७ मा रहेका "प्रचलित कानून अन्तर्गत" भन्ने शब्दहरू पछि "नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्ले" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

११. मूल नियमावलीको नियम २१क. मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम २१क. को उपनियम (१) को खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छः-

"(ख) राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी वा सो सरहका अधिकृतहरूको सरुवा गर्ने,"

१२. मूल नियमावलीको नियम २२ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम २२ को,-

(१) उपनियम (१) मा रहेका "स्वीकृति लिई" भन्ने शब्दहरू पछि "त्यसरी स्वीकृति प्राप्त भएको दुई कार्यदिनभित्र" भन्ने शब्दहरू थपी सोही उपनियममा रहेका "मन्त्रिपरिषद्ले निर्धारण गरेको सङ्ख्यामा" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "क्याबिनेट स्वचालित प्रणालीमा प्रविष्ट गराई आवश्यक सङ्ख्यामा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) उपनियम (१) पछि देहायको उपनियम (१क) थपिएको छः-

“(१क) उपनियम (१) बमोजिम मन्त्रिपरिषद्मा पेश गरिएको विषयको जवाफदेहिता सम्बन्धित मन्त्रीमा रहनेछ।”

१३. मूल नियमावलीको नियम २३ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम २३ को,-

(१) उपनियम (२) मा रहेका "वितरण गरी सक्नु पर्नेछ" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "क्याबिनेट स्वचालित प्रणाली मार्फत सम्प्रेषण गर्नेछ" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) उपनियम (४) को सट्टा देहायको उपनियम (४) राखिएको छः-

"(४) उपनियम (२) वा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै अवस्थामा कुनै विषयको महत्त्व, संवेदनशीलता वा गाम्भीर्य हेरी मन्त्रिपरिषद्को बैठकमा छलफल हुने प्रस्ताव मन्त्रिपरिषद्को बैठक अघि सम्प्रेषण नगर्न सकिनेछ ।"

१४. मूल नियमावलीको नियम २४ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम २४ को उपनियम (१) मा रहेका "बैठक बोलाउनेछ" भन्ने शब्दहरू पछि "र सोको सूचना क्याबिनेट स्वचालित प्रणाली, टेलिफोन वा एसएमएस मार्फत सम्प्रेषण गर्नेछ" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

१५. मूल नियमावलीको नियम २६ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम २६ को सट्टा देहायको नियम २६ राखिएको छः-

"२६. निर्णयको अभिलेख हेर्न सक्ने व्यवस्था मिलाउनेः (१) मन्त्रिपरिषद्को सचिवले मन्त्रिपरिषद्को बैठकबाट भएको निर्णयको अभिलेख क्याबिनेट स्वचालित प्रणालीमार्फत प्रविष्ट गरी मन्त्रीहरूले हेर्नसक्ने व्यवस्था मिलाउनेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रधानमन्त्रीको निर्देशनमा मन्त्रिपरिषद्को कुनै बैठकको केही वा सम्पूर्ण निर्णयको अभिलेख क्याबिनेट स्वचालित प्रणालीमा प्रविष्ट नगर्न सकिनेछ ।"

१६. मूल नियमावलीको नियम २८ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम २८ को उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छः-

"(३) मन्त्रिपरिषद्बाट भएका निर्णयको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन अनलाइन प्रणालीमार्फत समेत गरिनेछ। प्रत्येक मन्त्रालयले मन्त्रिपरिषद्को निर्णय कार्यान्वयन अवस्थाको प्रगति विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले तोकेको अनलाइन प्रणालीमा नियमित रूपमा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ ।"

१७. **मूल नियमावलीको नियम ३० मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम ३० को खण्ड (ख) मा रहेका "२५, २६ र २७" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "२५ र २६" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

१८. **मूल नियमावलीको नियम ३१ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम ३१ को उपनियम (५) मा रहेका "समितिका आवश्यकता अनुसार सदस्य नरहनु भएका" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "आवश्यकता अनुसार समितिको सदस्य नरहेको" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

१९. **मूल नियमावलीको नियम ३५ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम ३५ को उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छ:-

"(३) क्याबिनेट स्वचालित प्रणालीको प्रयोग गर्ने मन्त्री, सचिव वा अन्य पदाधिकारीले त्यस्तो प्रणालीमा प्रविष्ट गरिएका मन्त्रिपरिषद्का निर्णय र अन्य कागजात, सूचना तथा विवरण आफू पदमा रहँदा वा नरहँदासमेत गोप्य राख्नु पर्नेछ । त्यस्तो प्रणालीका प्रयोगकर्ताले आफू त्यस्तो जिम्मेवारीबाट मुक्त भएपछि आफूलाई प्राप्त भएको युजरनेम र पासवर्ड प्रयोग गरी सो प्रणालीमा पहुँच पुर्‍याउनु हुँदैन ।"

२०. मूल नियमावलीको नियम ३७ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ३७ को,-

(१) शीर्षकमा रहेका "जवाफदेही हुने" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "कर्तव्य र जिम्मेवारी हुने" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) उपनियम (१) मा रहेका "मन्त्रालय एवं अन्य निकायका सचिवहरूको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायका सचिवको" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(३) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छ:-

"(३) उपनियम (२) बमोजिम अनुगमन गर्ने प्रयोजनको लागि मन्त्रिपरिषद्को सचिवले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयका सचिवको नेतृत्वमा अनुगमन समिति बनाई परिचालन गर्न सक्नेछ।"

२१. मूल नियमावलीको अनुसूची-१ मा संशोधन: मूल नियमावलीको अनुसूची-१ को,-

(१) विषयसङ्ख्या १३ को सट्टा देहायको विषयसङ्ख्या १३ राखिएको छ:-

"१३. नेपाल सरकारले बनाउनु पर्ने नियम, गठन आदेश,"

(२) विषयसङ्ख्या १३ पछि देहायका विषयसङ्ख्या १३क. र १३ख. थपिएका छन्:-

"१३क. प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदले बनाउनु पर्ने निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड वा जारी गर्नुपर्ने आदेश,

१३ख. नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गर्नु पर्ने विषय,"

(३) विषयसङ्ख्या २६ को,-

(क) खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छः-

"(ख) राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणी वा सो सरहको पदमा नियुक्ति, सरुवा, बढुवा र त्यस्ता पदबाट दिएको राजीनामा स्वीकृत गर्ने,"

(ख) खण्ड (ख) पछि देहायको खण्ड (ख१) थपिएको छः-

"(ख१) राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी वा सो सरहको पदमा पदस्थापन वा सरुवा (मन्त्रालय अन्तर्गतका पदहरूमा बाहेक) र त्यस्ता पदबाट दिएको राजीनामा स्वीकृत गर्ने,"

(ग) खण्ड (ग) र (ङ) झिकिएका छन् ।

(४) विषयसङ्ख्या २७ को,-

(क) खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छः-

"(ख) सशस्त्र प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक वा सो सरह र सोभन्दा माथिको पदमा नियुक्ति, सरुवा, बढुवा र त्यस्ता पदबाट दिएको राजीनामा स्वीकृत गर्ने,"

(ख) खण्ड (ख) पछि देहायको खण्ड (ख१) थपिएको

छः-

"(ख१) सशस्त्र प्रहरी नायब महानिरीक्षक पदबाट
दिएको राजीनामा स्वीकृत गर्ने,"

(ग) खण्ड (ग) झिकिएको छ ।

(५) विषयसङ्ख्या २८ को,-

(क) खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको
छः-

"(ख) प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक वा सो
सरह र सोभन्दा माथिको पदमा
नियुक्ति, सरुवा, बढुवा र त्यस्ता
पदबाट दिएको राजीनामा स्वीकृत
गर्ने,"

(ख) खण्ड (ख) पछि देहायको खण्ड (ख१) थपिएको
छः-

"(ख१) प्रहरी नायब महानिरीक्षक पदबाट
दिएको राजीनामा स्वीकृत गर्ने,"

(ग) खण्ड (ग) झिकिएको छ ।

(६) विषयसङ्ख्या ३० को,-

(क) खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको
छः-

"(ख) अतिरिक्त मुख्य अनुसन्धान निर्देशक वा
सो सरह र सोभन्दा माथिको पदमा
नियुक्ति, सरुवा, बढुवा र त्यस्ता

पदबाट दिएको राजीनामा स्वीकृत गर्ने,"

(ख) खण्ड (ख) पछि देहायको खण्ड (ख१) थपिएको छः-

"(ख१) अनुसन्धान निर्देशक वा सो सरहको पदबाट दिएको राजीनामा स्वीकृत गर्ने,"

(ग) खण्ड (ग) झिकिएको छ ।

(७) विषयसङ्ख्या ३१ मा रहेका "(साल बसाली दरबन्दीको म्याद थप बाहेक)" भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन्।

(८) विषयसङ्ख्या ३३ मा रहेका "अध्यक्ष, महाप्रबन्धक वा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "कार्यकारी पद, पूरा समय काम गर्ने पदाधिकारी वा पूरा समय काम गर्ने सदस्यको" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(९) विषयसङ्ख्या ३५ मा रहेका "लिज पट्टामा दिने" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "लिजमा दिने वा उपयोग गर्न दिने" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

२२. **रूपान्तरः** मूल नियमावलीको ठाउँ ठाउँमा रहेका देहायका शब्दहरूको सट्टा देहायका शब्दहरू राखी रूपान्तर गरिएको छः-

(१) "व्यवस्थापिका-संसद" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सङ्घीय संसद" भन्ने शब्दहरू,

(२) "सामान्य प्रशासन मन्त्रालय" भन्ने शब्दहरूको सट्टा
"सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय" भन्ने
शब्दहरू।

२३. **खारेजी:** मूल नियमावलीको नियम १३, २७, ३२, ३३ र
४० खारेज गरिएका छन्।

आज्ञाले,
फणीन्द्र गौतम
नेपाल सरकारको सचिव।